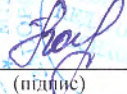

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

(підпис) О.В. Пономаренко
(ініціали та прізвище)
« 29 » серпня 2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПСИХОТЕРАПІЇ

підготовки першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «ПСИХОЛОГІЯ»
спеціальності 053 – Психологія
галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Шевченко Н.Ф., д-р психол. наук, професор, професор кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри психології

Н.О. Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Г.О. Горбань

2024 рік

Викладач: Шевченко Наталія Федорівна, д-р психол. наук, професор, професор кафедри психології

Зв'язок з викладачем:

E-mail: ShevchenkoNF.20@gmail.com

Повідомлення в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7364>

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Інші засоби зв'язку: *за вибором викладача: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram*

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

1. Опис дисципліни

Великий досвід роботи українських психологів, а також ефективні результати психологічної допомоги свідчать про важливість і необхідність підготовки фахівців цього профілю та про своєрідність і специфіку цієї підготовки, що визначається видом психологічного знання та зумовлює систему навчання. У сучасному житті нерідко трапляються несподівані неприємні ситуації, прикрі життєві обставини. Стає все більш очевидним, що сучасний психолог-практик, за яким би вузьким фахом він не працював, поставлений перед необхідністю надання психологічної допомоги, націленої на підтримку особистості, одним з видів якої є психотерапія.

Мета дисципліни – набуття здобувачами освіти знань з теорії та практики, необхідними в роботі психолога з клієнтами, а також формування готовності до використання знань основ психотерапії в професійній діяльності.

Завдання дисципліни:

- набуття методологічної компетентності - знання основних тенденцій розвитку психотерапії на сучасному етапі; розуміння специфіки психотерапії як особливої галузі психології;
- розвиток психологічної грамотності - орієнтування у напрямках діяльності психолога-психотерапевта; володіння основними термінами та поняттями основ психотерапії на рівні відтворення, тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті;
- набуття і розвиток професійної компетентності - формування навиків ведення психотерапевтичної бесіди, способам збору анамнезу; забезпечення засвоєння етичних норм, обов'язкових для практикуючого психолога
- набуття і розвиток інформаційної компетентності - аналізувати, інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати психологічну інформацію в процесі навчальної та професійної діяльності.

Дисципліна «Основи психотерапії» логічно й змістовно пов'язана з такими фундаментальними і прикладними психологічними дисциплінами, як «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Психологія особистості», «Основи психологічного консультування».

Паспорт дисципліни

<i>Нормативні показники</i>	<i>Денна форма здобуття освіти</i>	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>
Статус дисципліни	Цикл професійної підготовки освітньої програми	
Семестр	1	1
Кількість кредитів ECTS	5	

Кількість годин	120	
Лекційні заняття	20 год.	6 год.
Практичні заняття	20 год.	6 год.
Самостійна робота	80 год.	108 год.
Консультації	сторінка факультету СПП: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik_navchal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний ресурс СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1507	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проблемного викладу; проектно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; складання ментальних карт; схеми, таблиці, практичні роботи; вправи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	
<i>Загальні компетентності:</i> ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		
ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності		
ЗК3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій		
ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями		
ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним		
ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)		

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК8 Навички міжособистісної взаємодії		
СК1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології		
СК2 Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ		
СК3 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел		
СК8 Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)		
СК9 Здатність дотримуватися норм професійної етики		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проблемного викладу; проєктно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Попереднє (вхідне) 2. Формувальне. <ul style="list-style-type: none"> • навчальні тести • дискусії • запитання • самостійні завдання • презентації • опитування • практичні заняття 3. Підсумкове <ul style="list-style-type: none"> • екзамен • тести • заключні есе • рубіжні тести • підсумкові завдання 4. Інсативне оцінювання <ul style="list-style-type: none"> • самооцінювання • порівняння поточної продуктивності з попередньою 5. Пряме <ul style="list-style-type: none"> • тести • іспити
ПРН2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань		
ПРН3 Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки		
ПРН4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
ПРН9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання)		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; складання ментальних карт; схеми, таблиці, практичні роботи; виправи; творчі роботи; презентації	<ul style="list-style-type: none"> есе активність під час обговорень на занятті письмові, усні презентації та виступи студентські публікації або презентації на конференціях явна саморефлексія щодо того, чого навчилися
ПРН11 Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)	<ul style="list-style-type: none"> відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	6. <i>Непряме</i>
ПРН13 Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності		<ul style="list-style-type: none"> опитування конспекти понять і аналіз здобутків частка курсів вищого рівня в інших навчальних закладах самозвіт про діяльність поза закладом навчання
ПРН18 Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії		7. <i>Кількісне</i> : розподіл балів за різні види навчальної активності та діяльності
ПРН21 Застосовувати набуті знання та уміти під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології		8. <i>Якісне</i> : задовільно – прийнятно – добре – вдало – відмінно
ПРН22 Обґрунтовувати і продуктивно забезпечувати розвиток і корекцію діяльності індивіда, соціальної груп в умовах воєнних дій та повоєнному відновленню.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. Вступ до психотерапії.

Тема 1. Психотерапія як вид психологічної допомоги і професійної діяльності психолога.

Визначення поняття психотерапія, основні моделі психотерапії. Мета й завдання психотерапії. Методи психотерапії. Основні підходи в психотерапії. Особистісні та професійні якості психотерапевта. Міфи стосовно особистості психолога-психотерапевта. Передумови ефективного використання прийомів психотерапії. Механізми психотерапії.

Тема 2. Психотерапевтичні відносини.

Простір психотерапевтичних відносин. Довірчі відносини як умова здійснення психотерапії. Психотерапевтичний контакт. Особливості психотерапевтичних відносин. Параметри створення сприятливого клімату психотерапевтичних відносин. Специфіка допоміжних відносин. Взаємний вплив психолога та клієнта в процесі психотерапії.

Тема 3. Психотерапевтичний процес.

Етапи психотерапевтичного процесу Перший етап - особливості першої зустрічі психотерапевта з клієнтом. Види скарг клієнтів. Другий етап - встановлення відносин взаємної відповідальності. Особистісні трансформації клієнта. Збереження відносин співробітництва й довіри. Шість видів «перевірки довіри». Третій етап - визначення цілей і пропрацювання альтернатив. Дослідження проблеми клієнта. Четвертий етап - робота над поставленими цілями. Вибір методів роботи. П'ятий етап - нове розуміння себе клієнтом. Перетворення внутрішніх змін у реальну поведінку. Шостий етап - припинення психотерапії. Умова успіху психотерапії. Сьомий етап - оцінка результативності роботи психотерапевта.

Змістовий модуль 2. Психодинамічні види психотерапії

Тема 1: Психодинамічна психотерапія.

Історія розвитку психодинамічної терапії. Фокус психодинамічної психотерапії. Психодинамічний діагноз. Організація психодинамічної терапії. Основні принципи психодинамічної психотерапії. Техніка психодинамічної психотерапії. Короткострокова психодинамічна психотерапія. Завершення психодинамічної психотерапії.

Тема 2. Кататимно-імагінативна психотерапія.

Сутність і визначення методу кататимно-імагінативної психотерапії (КІП). Ключові положення кататимно-імагінативної психотерапії як психодинамічної образної психотерапії. Напрями розвитку кататимно-імагінативної психотерапії як психодинамічної образної психотерапії. Опис методу. Показання і протипоказання для застосування КІП. Техніки ведення кататимно-імагінативної психотерапії. Основні психотерапевтичні стилі роботи. Діючі чинники кататимно-імагінативної психотерапії.

Змістовий модуль 3. Поведінковий та когнітивний види психотерапії.

Тема 3: Поведінкова психотерапія.

Витоки поведінкового напрямку в психотерапії та консультуванні. Поняття поведінкової психотерапії. Основні положення науково-біхевіоральної теорії Б. Ф.Скіннера. Поведінкова психотерапія як практична реалізація науково-біхевіоральної теорії. Методи поведінкової психотерапії.

Тема 4: Когнітивна психотерапія: раціонально-емотивна психотерапія А. Елліса.

Основні положення когнітивної психотерапії. Основні теоретичні положення раціонально-емотивної терапії як форми когнітивної психотерапії. Ірраціональні ідеї та настанови. Процес психотерапії. Сфери застосування раціонально-емотивної терапії. Форми раціонально-емотивної терапії.

Змістовий модуль 4. Гуманістична та екзистенціальна психотерапія.

Тема 5. Екзистенціальна психотерапія І. Ялома

Екзистенціальна психотерапія та її витоки. Екзистенціальна психотерапія І. Ялома: базисні проблеми існування індивідуума. Методи й техніки екзистенціальної психотерапії: робота з усвідомлення смерті; робота з відповідальністю та свободою; робота з ізоляцією; робота з безсенсовістю.

Тема 8. Гуманістична психотерапія: гештальттерапія: Ф. Перлза.

Теорія терапії. Генезис неврозу. Механізми психотерапії. Етапи психотерапевтичного процесу. Техніки психотерапії. Результат психотерапії.

4. Структура навчальної дисципліни

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу щотижня	всього
Лекція 1	Психотерапія як вид психологічної допомоги і професійної діяльності психолога	2		2

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Практичне заняття 1	Завдання для практичних занять розміщені у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Навчальний посібник «Основи психотерапії» розміщено у СЕЗН ЗНУ Психотерапія як вид психологічної допомоги і професійної діяльності психолога	2	щотижня	2
Самостійна робота	Завдання для самостійної роботи розміщені у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Опрацювання навчальних джерел з теми 1	8	щотижня	10
Лекція 2	Психотерапевтичні відносини	2	щотижня	
Практичне заняття 2	Психотерапевтичні відносини	2	щотижня	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 2 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	10
Лекція 3	Психотерапевтичний процес	4	щотижня	
Практичне заняття 3	Психотерапевтичний процес	4	щотижня	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 3 Завдання для самостійної роботи	16	щотижня	20
Лекція 4	Психодинамічна психотерапія	2	щотижня	
Практичне заняття 4	Психодинамічна психотерапія	2	щотижня	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 4 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	12
Лекція 5	Кататимно-імагінативна психотерапія	2	щотижня	2
Практичне заняття 5	Кататимно-імагінативна психотерапія	2	щотижня	2
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 5 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	12
Лекція 6	Поведінкова психотерапія	2	щотижня	
Практичне заняття 6	Поведінкова психотерапія	2	щотижня	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 6 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	12
Лекція 7	Когнітивна психотерапія: раціонально-емотивна психотерапія А. Елліса	2	щотижня	
Практичне заняття 7	Когнітивна психотерапія: раціонально-емотивна психотерапія А. Елліса	2	щотижня	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 7 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	10
Лекція 8	Гуманістична психотерапія: екзистенціальна психотерапія І. Ялома	2	щотижня	2
Практичне заняття 8	Гуманістична психотерапія: екзистенціальна психотерапія І. Ялома	2	щотижня	2
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 8 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	10
Лекція 9	Гуманістична психотерапія: гештальттерапія: Ф. Перлза	2	щотижня	
Практичне заняття 9	Гуманістична психотерапія: гештальттерапія: Ф. Перлза	2	щотижня	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 9 Завдання для самостійної роботи	8	щотижня	12
Лекції		20		6
Практичні		20		6

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Самостійна робота		80		108

5. Види і зміст контрольних заходів

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Обговорення питань, участь у дискусії, опитування <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 1 (модуль 1-2)	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом - щотижня	3
Практичне заняття 2	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Обговорення питань, участь у дискусії, опитування <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 2 (модуль 1-2)		3
Практичне заняття 3	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Практичні завдання, обговорення, запитування, дискусії, повідомлення <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 3 (модуль 1-2)		3+3
Практичне заняття 4	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Розв'язання ситуативних завдань, обґрунтування, рецензування <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 4 (модуль 1-2)		3
Практичне заняття 5	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Розв'язання ситуативних завдань, проблемні запитання, дискусії <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 5 (модуль 3-4)		3
Практичне заняття 6	Формувальне пряме оцінювання	Розв'язання ситуативних завдань, проблемні запитання, дискусії <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 6 (модуль 3-4)		3
Практичне заняття 7	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Розв'язання ситуативних завдань, проблемні запитання, дискусії <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 7 (модуль 3-4)		3
Практичне заняття 8	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Практичні завдання, обговорення, запитування, дискусії, повідомлення <i>Завдання для практичних занять</i> Завдання до теми 8 (модуль 3-4)		3

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Практичне заняття 9	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Практичні завдання, обговорення, запитання, повідомлення <i>Завдання для практичних занять Завдання до теми 9 (модуль 3-4)</i>		3
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 1	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 2		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 3		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 4		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 5		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 6		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 7		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 8		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 9		2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 10		2
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 1		5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 2		5
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Індивідуальні завдання	1. Складання мультимедійних презентацій до тем з основ психотерапії. 2. Розв'язання психологічних ситуацій	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	10+10
	Підсумкове оцінювання теоретичних знань	Підсумковий тест. Зміст навчальної дисципліни	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін виконання за розкладом екзаменів	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

Основна

1. Крупельницька Л. Ф. Напрями сучасної психотерапії : навч. посіб. / МОН України, КНУ ім. Т. Шевченка. Київ : Київський університет, 2018. 350 с.
2. Шевченко Н.Ф. Основи психотерапії : навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 117 с.
3. Яцина О.Ф. Основи психотерапії : практикум : навчально-методичний посібник. Ужгород, 2021. 80 с.

Додаткова

1. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посіб. Дрогобич : Посвіт, 2018. 115 с.
2. Католик Г. Калька Н. Психологія Особистості (у презентаціях, схемах і таблицях) : навч. посіб. Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк», 2022. 164 с.
3. Основи психотерапії : навч. посіб. / К. В. Седих, О. О Фільц, В. І Банцер та ін. Київ : Академвидав, 2016. 192 с.

Інформаційні електронні ресурси

1. Віттенберг К. «Хочу піти до психотерапевта». Чого чекати від терапії та якою вона буває. ГО «АРК. ЮЕЙ». Проект «Психея». 2020. URL: <https://arcua.org/psixeya/vipuski/xochu-piti-do-psixoterapevta.-chogo-chekativid-terapiui-ta-yakoyu-vona-buvae.html>.
2. Калмиков Г.В. Психотерапія і психоконсультавання: підходи до встановлення статусу *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*, № 1, 2021 URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/35/32>
3. Козлов Н. Психологічне консультавання та психотерапія: основні відмінності. URL: http://psychologis.com.ua/psihologicheskoe_konsultirovanie_i_psihoterapiya_dvoe_zn_osnovnye_otlichiya.htm
4. Максименко, К.. Реконструктивная психотерапия в клинической психологии. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 21. 2019 <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2013-21.%p>
5. Мартинюк І.А. Техніка психотерапії посттравматичного стресового розладу. URL: <https://inc.kiev.ua/index.php/16-statti/49-tekhnika-psikhoterapiji-posttravmatichnogo-stresovogo-rozladu>
6. Мушкевич М.І., Чагарна С.Є. Основи психотерапії : навч. посіб Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/153588416.pdf>
7. Романовський О.Г., Штученко І.Є. Основи психотерапії : Метод.реком. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. с. 28 http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/47866/1/prohramy_2019_Osnovy_psykhoterapii.pdf
8. Шевченко Н. Ф. Основи психотерапії : навч. посіб. для здобувачів ступ. вищ. освіти бакалав. напр. підгот. "Психологія". Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 117 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2017/02/0040010.docx>.
9. Сердюк Л.З., Завірюха В.В. Позитивна психотерапія в сприянні психологічному благополуччю особистості. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка*. – Том IX, Випуск 11. Київ; Ніжин: ПП Лисенко, 2018. С. 185-193.

URL:https://lib.iitta.gov.ua/720191/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B4%D1%8E%D0%BA,%20%D0%97%D0%B0%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%8E%D1%85%D0%B0.pdf

10. Pylypenko N., Shevchenko N., Formaniuk Y., Herasina S., Horetska O., Kosianova O. Psychotherapeutic Counseling in Promoting Personal Development. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. Т. 13. № 3. С. 119-137. URL: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/brain/article/view/5104>.

7. Регуляції та політики курсу

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>. Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua/2018/prikłady-26-11-18-converted.pdf>.

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимальне дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на запити здобувачів освіти через повідомлення в СЕЗН ЗНУ надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Запорізький національний університет

відіграє важливу роль у розвитку економіки, державних інституцій та громадянського суспільства, надаючи їм знань, компетентностей та ідей, необхідних для забезпечення економічного, політичного та соціального розвитку і зростання.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗНУ на платформі MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>